Grŵp Trawsbleidiol y Senedd ar Dai

6 Tachwedd 2023

Yn bresennol:

Enw	Sefydliad
Mabon ap Gwynfor AS	Senedd Cymru (Cadeirydd)
Ruth Power	Shelter Cymru
Jennie Bibbings	Senedd Cymru
Matthew Palmer	Shelter Cymru
Wendy Dearden	Shelter Cymru
Elen Grantham	Shelter Cymru
Ross Thomas	Tai Pawb
Andrea Lewis	Cyngor Dinas a Sir Abertawe
Bethany Turner	Cymdeithas Tir a Busnesau Cefn Gwlad
Cerys Clark	CIH Cymru
Bonnie Williams	Housing Justice
Ryland Doyle	Swyddfa Mike Hedges AS
Robert Smith	Prifysgol Caerdydd
Tim Thomas	Property Mark
Carys Fon Williams	Cyngor Sir Gwynedd
Becky Ricketts	Gofal a Thrwsio Cymru
Ceri Cryer	Age Cymru
Mark Congreve	Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent
Katie Dalton	Cymorth Cymru
Manon Roberts	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Andy Thompson	Cyngor Sir Powys
Y Cynghorydd Linda Davies Evans	Cyngor Sir Caerfyrddin
Cyng Shayne Cook	Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
Jasmine Harris	Crisis

Enw	Sefydliad
Elizabeth Taylor	TPAS Cymru
Helen Cunningham	Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent
Amy Lee Pierce	Y Wallich
David Rowlands	Tai Pawb
Debbie Thomas	Crisis
Joy Williams	Cyngor Sir Caerfyrddin
Stephen Rogers-Lewis	Cyngor Caerdydd
Carolyn Thomas AS	Senedd Cymru
Sam Rees	Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig (RICS)
Steve Porter	Cyngor Dinas a Sir Abertawe
Y Cynghorydd David Daniels	Cyngor Torfaen
Gareth Lyn Montes	Cyngor Ffoaduriaid Cymru
Thomas Hollick	Y Wallich
Owen Thomas	Senedd Cymru
Carolyn Johnstone	Byddin yr Iachawdwriaeth
Rhys Thomas	Senedd Cymru
Casey Edwards	Cwmpas
Y Cynghorydd Lynda Thorne	Cyngor Caerdydd
Siân Gwenllian AS	Senedd Cymru
Huw Irranca-Davies AS	Senedd Cymru
Nichola Zerk	Cyngor Dinas Casnewydd

Eitem ar yr agenda	Nodiadau
Croeso gan y Cadeirydd	Croesawodd Mabon ap Gwynfor AS bawb i'r cyfarfod cyn amlinellu agenda'r sesiwn a throsglwyddo'r awenau i'r cyflwynwyr.
Papur Gwyn ar Roi Diwedd ar Ddigartrefedd yng Nghymru	**Cyflwyniad** Debbie Thomas Pennaeth Polisi a Chyfathrebu (Cymru), Crisis

	Cafwyd cyflwyniad a oedd yn canolbwyntio ar sut y gallai newid cyfreithiol helpu i roi diwedd ar ddigartrefedd.
Trafodaeth	**Y Cynghorydd Lynda Thorne** – roedd yn croesawu'r Papur Gwyn ond roedd yn pryderu, meddai, ynghylch gallu awdurdodau lleol i fodloni unrhyw ofynion ychwanegol tra bod cymaint o brinder yn y cyflenwad tai. Er bod cryn bwyslais wedi bod ar ddiwygio deddfwriaethol, mae angen cyflenwad tai i sicrhau newid gwirioneddol. **Damien o'r Tasglu Tai Anabledd** – dewch draw i'r Tasglu Hawliau Anabledd i sicrhau bod lleisiau pobl ag anghenion cymhleth yn cael eu clywed. **Carolyn Thomas** – roedd am glywed argymhellion y panel ynghylch sut i ddileu angen blaenoriaethol a bwriadoldeb a sut y byddai hynny'n gweithio. Mae angen blaenoriaethol yn rhwystr enfawr i lawer y mae eu hangen am dai yn sylweddol. Mae canlyniadau bwriadoldeb yn ddifrifol ac yn gosbedigol iawn ar hyn o bryd. **Elizabeth Taylor** – A yw'r Papur Gwyn yn mynd i'r afael â'r sector perchentyaeth? **Huw Irranca-Davies** – Mae Awdurdodau Lleol yn cael trafferth gwneud cynigion rhesymol oherwydd diffyg opsiynau/cyflenwad. • Nid yw'r system fudd-daliadau wedi'i datganoli i Lywodraeth Cymru felly roedd cyfyngiadau o ran yr argymhellion y gallai'r panel eu gwneud. Bu Crisis yn gweithio gyda Zoopla yn ddiweddar i gasglu data sy'n dangos cyn lleied o eiddo sydd ar gael ledled Cymru i'w rhentu ar gyfraddau'r LTLl. Maen nhw'n ysgrifennu at Jeremy Hunt yn y cyswllt hwn. • Mae'r Papur Gwyn yn derbyn y dylai Cynlluniau Tai Personol fod yn ddyletswydd statudol, ac y dylid ystyried anghenion unigolion. Dylai hyn helpu i sicrhau bod unigolion yn cael cynigion sy'n addas iddyn nhw. **Linda Davies Evans –** bydd mwy o gynigion yn cael eu gwrthod oni bai bod cysylltiad lleol. Mae'n rhesymau pam y byddai rhywun yn gwrthod cynnig sydd y tu allan i'w gymuned leol yn ddealladwy. Mae pobl yn colli eu cymuned a'u rhwydwaith cymorth pan fydd eu hangen fwyaf arnynt, ar adeg pan maent eisoes yn colli eu cartref. Mae prinder eiddo difrifol yn Sir Gaerfyrddin. **Debbie Thomas** – roedd cysylltiad lleol yn faes anodd iawn i'r panel. Mae pwysigrwydd cysylltiad lleol wedi'i gwanhau ond nid yw wedi'i ddiddymu. Gellir bod yn fwy sensitif yn awr tuag at y rhai sy'n wynebu risg uwch (ee y rhai sy'n gadael gofal etc) ond gellir ystyried mathau eraill o gysylltiad ag ardal. **Carolyn Johnstone** – Hoffai gael barn am sylwadau'r Swyddfa Gartref yn ymwneud â phebyll. Cytunodd aelodau'r grŵp y dylid dwyn Suella Braverman i gyfrif. Gallai Mabon godi'r mater yn y Senedd fel cadeirydd y grŵp hwn, ond dim ond os yw'r Aelodau gofyn iddo wneud hynny.
Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol	Ni chynhaliwyd y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol gan nad oedd digon o gynrychiolwyr.
Unrhyw fater arall	Cynhadledd Cymdeithas yr Iaith – Rhoddodd Mabon ap Gwynfor wybod i bawb am y gynhadledd a fyddai'n canolbwyntio ar yr Hawl i Dai Digonol ac a gynhelir ar 16 Tachwedd yn y Pierhead, Bae Caerdydd.

Cloi'r cyfarfod	Diolchodd Mabon ap Gwynfor AS i bawb a oedd yn bresennol ac i'r siaradwyr. Dywedodd y bydd Shelter Cymru yn anfon y cofnodion maes o law a daeth â'r cyfarfod i ben.
Dyddiad y cyfarfod nesaf	**I'w gadarnhau - mae trafodaethau'n cael eu cynnal ynglŷn â chynnal cyfarfod ar y cyd â'r Grŵp Trawsbleidiol ar Adeiladu.**